

[Henning Philipsen.]

fremfor at optræde som sit partis boligordfører, men det skal hun naturligvis have lov til.

Så vil jeg sige, at det er i sig selv en god egenskab, at når man indgår aftaler, så holder man dem, og jeg vælger derfor at tillægge regeringen og socialdemokratiet det motiv for disse lovforslags genfremsættelse, at man vil demonstrere, at der her er tale om et forlig, som regeringspartiet er parthaver i, og det skal ikke kunne siges om socialdemokratiet, at partiet ikke står ved indgåede forlig. Det er i sig selv en holdning, som er al ære værd. Imidlertid kan regeringen ikke være uvidende om — det fremgik i hvert fald af debatten i fredags — at to af forligspartierne, nemlig, så vidt jeg forstod det, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti, har sagt fra under henvisning til, at de 40.000 boliger, som er målsætningen i boligforliget, ikke kan nås. Det må derfor efter min opfattelse være nødvendigt med en statslåneordning.

Men altså med andre ord: boligforliget af 1974 er kuldsejlet, og jeg er bestemt ikke skadefro, når jeg føjer til, at jeg tror, det er godt det samme. Jeg mener, at regeringen og socialdemokratiet med al rimelig grund nu kan sige fra og forsøge på at sætte noget andet og noget bedre i stedet, og det sidste er ikke det sværeste.

Jeg synes nok, at man lige skal lægge mærke til, hvad der er sagt af tidligere ordførere, som også er parthavere i dette forlig, nemlig at man nu — med djævelens vold og magt, havde jeg nær sagt, hvis jeg må have lov til at sige det — forsøger på at holde socialdemokratiet fast på det, som var en af de allerværste skavanker, nemlig at dette forlig er indgået for en fire års periode, og det kan ikke brydes. Her har man bundet sig på hænder og fødder. Brug dog nu det veto, vil jeg gerne sige til socialdemokratiet, som man kan anvende, fordi andre partier har sagt fra. Og sørg så for at lave noget andet og noget bedre.

Jeg har tidligere karakteriseret boligforliget af 1974 som et ondt forlig, fordi det var lejerfjendtligt. Det er lejerfjendtligt i den forstand, at det i stedet for at mindske forskellen mellem lejer- og ejerboligen snarere har gjort forskellen større. En af de største skavanker — det er der andre, der har væ-

ret inde på her i dag — ved forliget var dets bestemmelse om, at lejerne i det ældre almennyttige byggeri skulle bidrage med 8 pct. af finansieringen af det nye byggeri. Denne bestemmelse er dobbelt urimelig, fordi den ville pålægge en bestemt befolkningsgruppe en byrde, som ingen andre skulle bære. At det forholder sig sådan, understreges af, at da jeg under udvalgsforhandlingerne stillede den tidligere boligminister det spørgsmål, om han var indstillet på at indføre en tilsvarende afgift på ældre parcelhuse inden for de samme årgange som foreslået for det almennyttige byggeri, fik jeg det svar, jeg havde ventet. Svaret var nemlig et klart nej.

Så ensidig i sin holdning til lejerne i det ældre almennyttige byggeri var den tidligere boligminister og det tidligere regeringsparti. Jeg mener at kende den nuværende boligminister så godt, at jeg tror, han ikke deler denne holdning.

For lejerne i det private udlejningsbyggeri indeholder forliget også lejeforhøjelser, nemlig forhøjelser ud over lejeniveauet pr. 1. april 1974, og det indeholder også lejeforhøjelser ud over, hvad der efter vor opfattelse måtte være rimeligt til at sikre tilstrækkeligt med midler til den nødvendige modernisering og vedligeholdelse.

Jeg vil godt understrege, at vi ikke afviser, at det kan være nødvendigt med yderligere midler til modernisering og forbedring af bestående ejendomme, men forligets procentbeløb går efter vor opfattelse langt ud over, hvad der må anses for at være rimeligt, og hvad der må anses for at være nødvendigt for at opnå de nødvendige forbedringer.

Videre har jeg en til vished grænsende fornemmelse af, at forliget gentager den oplagte bommert, der blev begået, da VKR-regeringen gennemførte loven om genudlejningsforhøjelserne, som socialdemokratiet og vi i fællesskab ophævede, nemlig at overføre rettigheder og dermed også penge, som folketinget ikke bagefter kan tage tilbage uden at komme i strid med grundloven. For det er da indlysende, at gennemføres moderniseringerne og forbedringerne, så bliver ejendommene naturligvis bedre for lejerne at bo i, det er klart. Men man skal så heller ikke glemme, at denne øgede investering, som lejerne altså betaler — og jeg under-